



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiae Gallicanae, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

V. Quod de ritibus dicitur, trahi debet ad reliqua disciplinae capita.
Gallicanas consuetudines laudat Gregorius M. & Alexander III. tolerat, licet
Romanis contrarias.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15591

ἀποκαταστάσει
καὶ ἰσοστασίᾳ
ἐπιπέσει τῶν
ἐκείνων ἁγίων
ἐπιπέσει τῶν

1. Euseb. de vit. Const.
lib. 4. c. 22.
2. ut in Synodo
Constantinensi
de hac re
tractatum est.

Sozom. l. 7. c. 19.
ἐπεὶ οὐκ ἔστιν
ἐπιπέσει τῶν
ἐκείνων ἁγίων
ἐπιπέσει τῶν
ἐκείνων ἁγίων
ἐπιπέσει τῶν
ἐκείνων ἁγίων
ἐπιπέσει τῶν
ἐκείνων ἁγίων

Ex vetero Villo
in nomine apud
Sozomenum relictis
asseritur lectis de
Polycrati nomine.

dium intulisse, sed æquo animo pacem inter Sacerdotes retentam. Quo argumento, & aliquot Pontificum Romanorum exemplis adductis, persuasit Victori Papæ anno CXCVIII. ut pacem Polycrati ceterisque Asiaticis Episcopis restitueret; quos Ecclesiæ communionem privarat, quod à reliquis orbis Christiani Episcopis dissentientes, decimaquarta Luna, non autem die dominica, Pascha celebrarent. Censuit enim Irenæus, æquum non esse ut Victor tot Ecclesias à communi unitate recideret, ob morem antiquum cuius se retinentes præstabant. Exoratus Victor, ut præcipuè auctoritatis quæ in Romana sede viget specimen edidit, excommunicatione in Asianos lata universalis Ecclesiæ traditionem comprobata, quæ plurimis synodis nutu ejus indicibus constantissimè vindicando, ita quoque humanitatis remissionisque in toleranda consuetudine particulari singulare exemplum præbuit. In gratiam enim statim rediisse Polycratem & Asiaticos cum Victore, retento Ecclesiarum suarum usu, testatur Sozomenus: *Decreto communi singuli, ut consueverant, festum agentes, à mutua communione non recesserunt. Frivolum enim & merito judicantur consuetudinis gratia à se mutuo separari eos qui in præcipuis religionis capitibus consentirent.* Dissimulandum tamen non est, errorem irrepressibilem in textum Sozomeni in Polycratem nomine, cum lectio integra remanserit in nomine Victoris: *sapientissimè autem arbitror, inquit, soluisse subortam olim de eo controversiam Victorem tunc temporis Romæ Episcopum, & Polycarpum Smyrnensem.* Legendum est, Polycratem, qui error proclivis est. Ex sola rei gestæ narratione non solum probatur assertio nostra de retinenda communione cum diversis ritibus, sed etiam Novatorum calumniæ refelluntur, qui Victoris excommunicationem à ceteris Ecclesiis præteritam, & Ecclesiarum Asiaticarum consortium ab omnibus retentum prædicant; adeo ut quæ adversus illos directæ erant machina, in nostros contorqueant; nec vano quidem ictu, nisi exceptione à nobis proposita repellantur. Probat enim (quod facillimum est) non rejectos Asiaticos à communione Orientalium post Victoris censuram; hoc de dignitate sedis apostolicæ nihil demit, cum ad Irenæi suggestionem pacem redditam à Victore docuerimus. Ex Eusebio enim & Socrate constat de excommunicatione à Victore inflicta, & de Irenæi epistola. Ex Sozomeno autem, de communione Victoris & Polycratis non interrupta. Quod aliter contingere non potuit, nisi suspensio à Victore excommunica-

tionis effectu, post monita Irenæi. Ceterum Sozomenus & Socrates varios Ecclesiarum ritus observant qui earum concordia non officiebant. *Qui in eadem fide sentiunt, inquit Socrates, iidem in ritibus & ceremoniis inter ipsos discrepant.*

V. Ex antiquissima & recentiore Ecclesiæ praxi demonstratum est varios ritus in sacrorum administratione externique cultus disciplina non interrupisse mutuum Episcoporum consortium, toleratâque à Romanis Pontificibus in aliis provinciis consuetudines quæ fidem non violarent. Unde colligere licet, eadem benignitate ufuros quoque Summos Pontifices in altero disciplina capite, quod personas vel res ecclesiasticas, non autem ritus ipsos respicit. Hac indulgentia Africanis consuluit Gregorius, quibus veteres consuetudines intactas præstitit, quæ fidei non adversarentur. Idem ejus consilium fuit de Gallicanæ Ecclesiæ consuetudinibus, ut patet ex epistola ad Augustinum Anglorum Episcopum: *Mihi placet, inquit, ut sive in Romana, sive in Gallicana, sive in qualibet Ecclesia inveniatur quod plus omnipotenti Deo placere possit, sollicitè eligas.* Alexander III. decessorum vestigiis hærens, in re gravissima, id est, in matrimonij nullitate, Ecclesiæ Gallicanæ consuetudinem, licet Romanæ contrariam, tolerandam esse rescripsit: *Licet Ecclesia Romana, propter maleficia, legitimè conjunctos dividere non consueverit, si tamen consuetudo generalis Ecclesiæ Gallicanæ habet ut hujusmodi matrimonium dissolvatur, nos patienter tolerabimus.*

VI. Quæ disputata sunt docent remissionis usum à majoribus nostris adhibitum in tolerandis consuetudinibus quæ fidei non officerent. Sed novo jure Decretalium addita est altera exceptio, nempe ut inutiles habeantur omnes consuetudines quæ aliquo pacto libertatem & immunitatem ecclesiasticam violant, id est, quæ Principibus læcis potestatem quandam in res aut personas ecclesiasticas indulgent. Quia cum rerum spiritualium tractandarum sunt incapaces, ratione destituta censetur consuetudo quæ rerum conditionem evertit; ideoque nullo tempore, etiam immemoriali, vires obtinere potest, ut docent plerique Iuris Canonici interpretes.

Hac difficultate se quidam expediunt, adhibita distinctione; ita ut immunitas omnino & in universum abrogari non possit, vel adeo restringi, ut maxima ordini ecclesiastico fiat injuria, sed in quibusdam articulis ei derogari possit, consuetudine quadam mixta quæ ex Clericorum &

Socrates lib. 1. c. 11. Ceteri ritus
K. d. p. 177. m.
Socrate de
epist. ad
Augustinum.

Gregor. in ep. ad
Augustinum
Episcopum.

Alexander III. in
Appendice
Litter. c. 1. p. 161.

C. Clerici. De
iudic. c. Ceteri.
De elect. c. Illi
nostri. c. Ceteri.
De immunit. c. Ceteri.
De immunit. c. Ceteri.
De immunit. c. Ceteri.